

Lakiosasto

11.1.2000

Työeläkelaitoksille

**I
MUUTOKSENHAKU KIRKON ELÄKEASIOISSA KAKSIPORTAISEKSI****II
OSA-AIKAELÄKKEITÄ MYÖS ORTODOKSISEN KIRKKOKUNNAN
ELÄKEJÄRJESTELMÄSSÄ****1
MUUTOKSENHAKU KIRKON ELÄKEASIOISSA KAKSIPORTAISEKSI**

Yleiskirjeessä A 26/99 kerrottiin hallituksen esityksistä laiksi kirkkolain 24 luvun 5 a ja 10 §:n muuttamisesta (HE 95/1999 vp) sekä laiksi evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta (HE 96/1999 vp). Tasavallan presidentti vahvisti lait 23.12.1999.

Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelakia muutettiin siten, että muutoksenhausta eläkeasioissa tuli kaksiportainen. Kirkkohallituksen eläkettä koskevassa asiassa tekemästä päätöksestä haetaan muutosta ensin valtion eläkelautakunnalta ja sen päätöksestä vakuutusosoikeudelta.

Lisäksi lakeihin tehtiin joitakin pienempiä muutoksia. Muun muassa kuntoutusta koskeva säännös muutettiin vastaamaan muualla työeläkelainsäädännössä voimassa olevia kuntoutussäännöksiä.

Lait tulivat voimaan vuoden 2000 alusta.

**2
OSA-AIKAELÄKKEITÄ MYÖS ORTODOKSISEN KIRKKOKUNNAN
ELÄKEJÄRJESTELMÄSTÄ**

Eduskunnalle on 3.12.1999 annettu hallituksen esitys laiksi ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta (HE 168/1999 vp).

Maaliskuussa 1998 voimaan tulleen lainmuutoksen jälkeen seurakunnan viranhaltija voi olla osa-aikainen tai sivutoiminen. Tämän vuoksi annetussa hallituksen esityksessä ehdotetaan, että myös ortodoksisen kirkkokunnan eläkejärjestelmässä voidaan myöntää osa-aikaeläkkeitä samojen perusteiden mukaan kuin valtion eläkejärjestelmässä. Sitä ortodoksisen kirkkokunnan henkilöstöä, jolla on työntekijäin eläkelain mukainen eläketurva, koskevat jo TEL:n säännökset osa-aikaeläkkeestä.

Lakiosasto

11.1.2000

Lisäksi esitykseen sisältyy äänioikeutta seurakunnan vaaleissa koskevia muutosehdotuksia.

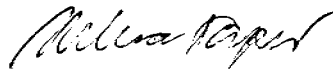
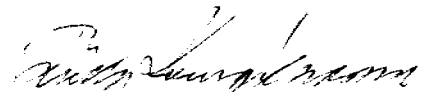
Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

3

YLEISKIRJEEN LIITTEET

Tämän yleiskirjeen liitteenä ovat lait nro 1232-1233/1999 sekä hallituksen esitys 168/1999 vp. Muita säädöksiä voi suomen- ja ruotsinkielisinä tilata Oy Edita Ab:sta, puhelin (09) 5660 566.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio
Riitta Korpiluoma

N:o 1232

Laki

kirkkolain 24 luvun 5 a ja 10 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä joulukuuta 1999

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 5 a § ja
10 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohta,
sellaisena kuin niistä on 5 a § laissa 937/1996, seuraavasti:

24 luku

Alistaminen ja muutoksenhaku

5 a §

Valittaminen eläkepäätöksestä

Muutoksenhausta kirkkohallituksen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/1966) ja evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelain (258/1970) nojalla antamaan päätökseen säädetään evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaisissa ja evankelis-luterilaisen kirkon perhe-eläkelaisissa.

10 §

Valitusoikeuden rajoittaminen kirkkojärjestyksessä

Kirkkojärjestyksessä voidaan määrätä, ettei valittamalla saa hakea muutosta tuomiokapitulien päätökseen, joka koskee

1) jumalanpalvelusta ja kirkollista toimintaa sekä niiden hoitamista, kirkon käyttöä tai kolehtia;

3) papin tai lehtorin toimintaa virassa tai muussa tehtävässä taikka tähän toimintaan liittyviä oikeuksia tai velvollisuuksia, jollei ole kysymys kurinpitoasiasta; tai

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2000.

Helsingissä 23 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Maija Rask*

N:o 1233

Laki

evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä joulukuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/1966) 1 §:n 4 momentti, 5 b §, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 7a §:n 3 ja 4 momentti ja 7 b §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 5 b § laissa 112/1983 sekä 7 §:n 1 ja 2 momentti, 7 a §:n 3 ja 4 momentti ja 7 b §:n 2 momentti laissa 938/1996, ja
lisätään lain 1 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1372/1997, uusi 3 momentti, lakiin uusi 4 b § ja lakiin siitä lailla 296/1999 kumotun 7 e §:n tilalle uusi 7 e § seuraavasti:

1 §

Tämä laki ei koske viranhaltijaa tai työntekijää ennen sen vuoden alkamista, jona hän täyttää 14 vuotta, eikä viranhaltijaa tai työntekijää, jonka virka- tai työsuhteeseen perustuvasta eläketurvasta on säädetty erikseen.

1 a §

Ennen 1 päivänä tammikuuta 1987 päättyntä palvelusta ei lueta eläkeajaksi tässä pykälässä tarkoitusta palveluksesta määrättävää eläkettä varten.

4 b §

Eläkeajasta vähennetään vähintään yhden kuukauden yhdenjaksoisena jatkunut palkaton keskeytysaika, jonka aikana edunsaaja on ollut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettun tai vastaavan ulkomaisen eläketurvan piiriin kuuluvassa työssä.

5 b §

Tässä laissa tarkoitettulle edunsaajalle

myönnetään kuntoutusetuuksia soveltuvin osin valtion eläkelain mukaan.

7 §

Kirkkohallituksen eläkeasiassa antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla valtion eläkelautakuntaan. Päätökseen, jolla on kieltäydytty antamasta valtion eläkelain 22 §:ssä tarkoitettu ennakkotieto, ei saa hakea muutosta. Eläkelautakunnan päätökseen haetaan muutosta valittamalla vakuutusoi-keuteen. Valitusoikeus on eläkkeen hakijalla tai saajalla ja eläkeasiamiehellä. Vakuutusoi-keuden päätökseen ei saa hakea muutosta.

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedok-sisaannista. Kirkkohallituksen ja valtion eläkelautakunnan päätös saadaan antaa tiedoksi asianomaisille ja eläkeasiamiehelle lähettä-mällä se hänelle postitse. Jollei valituksen yhteydessä muuta näytetä, katsotaan valitta-jan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen kun päätös on hänen ilmoittamallaan osoitteella varustettuna an-nettu postin kuljetettavaksi.

7 a §

— — — — —
 Jos kirkkohallitus ei voi oikaista valituksen kohteena olevaa päätöstä 2 momentissa mainituin tavoin, sen on 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä toimitettava valituskirjelmä ja lausuntonsa valtion eläkelautakunnan tai, jos valitus koskee valtion eläkelautakunnan päätöstä, vakuutusosoikeuden käsiteltäväksi. Kirkkohallitus voi tässäkin tapauksessa väliaikaisella päätöksellä oikaista valituksenalaisen päätöksensä siltä osin kuin se hyväksyy valituksessa esitetyn vaatimuksen. Jos valitus on jo toimitettu muutoksenhakuelimelle, kirkkohallituksen on heti ilmoitettava sille väliaikaisesta päätöksestä. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Edellä 3 momentissa tarkoitetusta määräajasta voidaan poiketa, jos valituksen johdosta tarvittava lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin aina toimitettava muutoksenhakuelimelle viimeis-

tään 60 päivän kuluttua valitusajan päättymisestä.

7 b §

— — — — —
 Vakuutusosoikeus ja valtion eläkelautakunta voivat tutkia valitusajan jälkeen saapuneen valituksen, jos muutosta ei ole päinävän syyn vuoksi haettu määräajassa.

7 e §

— — — — —
 Valtion eläkelautakunnassa osallistuvat tämän lain soveltamista koskevien asioiden käsittelyyn valtion eläkelain 23 a §:n nojalla määrättyt jäsenet.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2000.

Tätä lakia sovelletaan haettaessa muutosta sen voimaantulon jälkeen annettuun kirkkohallituksen päätökseen.

Lain 1 §:n 4 momenttia, 1 a §:n 3 momenttia ja 4 b §:ää sovelletaan eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on sattunut vuoden 1997 jälkeen.

Helsingissä 23 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Maija Rask*

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Ortodoksisesta kirkkokunnasta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ortodoksisen kirkkokunnan eläkejärjestelmässä voitaisiin myöntää osa-aikaeläkkeitä samojen perusteiden mukaan kuin valtion eläkejärjestelmässä.

Edelleen ehdotetaan, että seurakunnan vaaleissa olisi äänioikeus myös seurakunnan

ulkomaalaisilla jäsenillä. Äänioikeusikärajan määräytyminen ehdotetaan samalla muutettavaksi niin, että äänioikeus olisi seurakuntalaisilla, jotka viimeistään ensimmäisenä kokous- tai vaalipäivänä täyttävät 18 vuotta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain (521/1969) 21 §:n 1 momentin mukaan vakinaiseen virkaan nimitetyllä ja päätoimisessa virkasuhteessa olevalla ylimääräisellä tai koeajaksi määrättyllä papilla, diakonilla ja kanttorilla, jonka palvelussuhde on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1994 ja jatkunut yhdenjaksoisesti 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, on oikeus kirkkokunnan keskusrahastosta maksettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perhe-eläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon olevalla henkilöllä. Seurakuntien muun henkilöstön ja niiden pappien, diakonien ja kanttoreiden, joiden palvelussuhde on alkanut aikaisintaan tammikuun 1 päivänä 1994, eläketurva määräytyy yleisen eläkelainsäädännön eli useimmiten työntekijäin eläkelain (395/1961) mukaan.

Valtion eläkelain (280/1966) 9 d §:n mukaan 58 vuotta täyttäneellä edunsaajalla on säännöksessä tarkemmin säädettyin edellytyksin oikeus saada osa-aikaeläkettä, jos hänen työaikansa ja ansiotulonsa on vähentynyt 40–60 prosenttiin ennen vähentämistä hänellä olleesta vakiintuneesta ansiotulosta. Lain 10 b §:n mukaan osa-aikaeläke on 50

prosenttia vakiintuneen ansiotulon ja osa-aikatyöstä saadun ansiotulon erotuksesta. Osa-aikaeläkkeen enimmäismäärä on 75 prosenttia siitä yhteensovitusta eläkkeestä, joka edunsaajalle on karttunut osa-aikaeläkkeen alkamisajankohtaan mennessä.

Maaliskuun 1 päivänä 1998 voimaan tulleen ortodoksisesta kirkkokunnasta annettuun lakiin tehdyn muutoksen mukaan myös seurakunnan viranhaltija voi olla osa-aikainen tai sivutoiminen. Tämän vuoksi ehdotetaan lain 21 §:n 1 momenttia muutettavaksi siten, että kirkkokunnan eläkejärjestelmään tulisi osa-aikaeläke, joka määräytyisi samojen perusteiden mukaan kuin valtion eläkejärjestelmässä. Sitä ortodoksisen kirkkokunnan henkilöstöä, jolla on työntekijäin eläkelain mukainen eläketurva, koskevat jo työntekijäin eläkelain 4 f §:n mukaiset säännökset osa-aikaeläkkeestä.

Ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain 25 §:n mukaan seurakunnankokouksessa ja seurakunnanvaltuuston vaaleissa on äänioikeus äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka on Suomen kansalainen ja ennen kokous- tai vaalivuotta on täyttänyt 18 vuotta. Viime vuosina ulkomaalaisten osuus ortodoksisessa kirkkokunnassa on kasvanut. Eniten ulkomaalaisia on Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa, jossa heitä on runsaat 700 eli yli neljä prosenttia

jäsenistä. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että seurakunnallinen äänioikeus olisi niilläkin seurakunnan jäsenillä, jotka eivät ole Suomen kansalaisia. Lisäksi ehdotetaan, että seurakunnankokouksessa ja seurakunnanvaltuuston vaaleissa seurakunnan jäsen saisi äänioikeuden täyttäessään 18 vuotta viimeistään ensimmäisenä kokous- tai vaalipäivänä.

Ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain 71 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että valitusajan määrittely pykälän 1 momentissa olisi kirjoitustavaltaan yhdenmukainen muiden 7 luvun säännösten kanssa.

2. Esityksen vaikutukset

Osa-aikaeläkejärjestelmän ulottaminen ortodoksisen kirkkokunnan eläkejärjestelmään aiheuttaisi vähäisiä vaikutuksia kirkkokunnan taloudelle. Toisaalta voidaan arvioida, että mahdollisuus osa-aikaeläkkeeseen vähentäisi työkyvyttömyyseläkkeelle jäämisiä ja helpottaisi seurakuntien virkojen muuttamista osa-aikaisiksi silloin, kun siihen on tarvetta.

Seurakunnallisen äänioikeuden laajentaminen myös ulkomaalaisia seurakunnan jäseniä koskevaksi saattaisi ulkomaalaiset nykyistä tasa-arvoisempaan asemaan ortodoksisessa kirkkokunnassa.

Kirkollisten vaalien äänioikeusikärajan määräytymistä koskevat muutokset lisäisivät äänioikeutettujen määrää ja lähentäisivät ortodoksisen kirkkokunnan vaalilainsäädäntöä valtiollisia ja kunnallisia sekä evankelis-luterilaisen kirkon vaaleja koskeviin säännöksiin.

3. Asian valmistelu

Ortodoksista kirkkokuntaa koskevan lain muutokset on valmisteltu ortodoksisessa kirkollishallituksessa, kirkolliskokouksessa sekä Suomen ortodoksisen kirkkokunnan virka- ja työehtovaliokunnassa, jossa ovat edustettuina kirkkokunnan työntekijäjärjestöt. Opetusministeriö on asian valmistelun yhteydessä pyytänyt lausunnot oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä ja ortodoksiselta kirkollishallitukselta.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ortodoksisesta kirkkokunnasta 8 päivänä elokuuta 1969 annetun lain (521/1969) 21 §:n 1 momentti sekä 25 ja 71 §, sellaisina kuin ne ovat, 21 §:n 1 momentti laissa 1140/1993, 25 § laissa 53/1998 sekä 71 § laissa 893/1987 ja mainitussa laissa 53/1998, seuraavasti:

21 §

Vakinaiseen virkaan nimitetyllä ja päätoimisessa virkasuhteessa olevalla ylimääräisellä tai koeajaksi määrättyllä papilla, diakonilla ja kanttorilla, jonka palvelussuhde on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1994 ja jatkunut yhdenjaksoisesti 3 momentissa tarkoitetulla tavalla, on oikeus kirkkokunnan keskusrahastosta maksettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perheläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon

olevalla henkilöllä.

25 §

Äänioikeus seurakunnankokouksessa ja seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka viimeistään ensimmäisenä kokous- tai vaalipäivänä täyttää 18 vuotta.

Äänioikeuttaan saa seurakunnan jäsen käyttää vain henkilökohtaisesti.

71 §

Seurakunnassa vaaliehdokkaana olevalla papilla, pappiskandidaatilla, diakonilla, kanttorilla tai kanttorikokelaalla tai äänivaltaisella seurakunnan jäsenellä, joka on tyytymätön vaalitoimitukseen, on oikeus valittaa kirkollishallitukseen 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona vaalitoimitus on saatettu loppuun.

Seurakunnan jäsen saa valittaa seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleista kirkollishallitukseen 30 päivän kuluessa vaalien tuloksen julkaisemisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Maija Rask*

Laki

ortodoksisesta kirkkokunnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ortodoksisesta kirkkokunnasta 8 päivänä elokuuta 1969 annetun lain (521/1969) 21 §:n 1 momentti sekä 25 ja 71 §, sellaisina kuin ne ovat, 21 §:n 1 momentti laissa 1140/1993, 25 § laissa 53/1998 sekä 71 § laissa 893/1987 ja mainitussa laissa 53/1998, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

21 §

Vakinaiseen virkaan nimitetyllä ja päätoimisessa virkasuhteessa olevalla ylimääräisellä tai koeajaksi määrättyllä papilla, diakonilla ja kanttorilla, jonka palvelussuhde on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1994 ja jatkunut yhdenjaksoisesti 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, on oikeus kirkkokunnan keskusrahastosta maksettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perhe-eläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

25 §

Äänioikeus seurakunnankokouksessa ja seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka on Suomen kansalainen ja ennen kokous- tai vaalivuotta on täyttänyt 18 vuotta.

Äänioikeuttaan saa seurakunnan jäsen käyttää vain henkilökohtaisesti.

71 §

Seurakunnassa vaaliehdokkaana olevalla papilla, pappiskandidaatilla, diakonilla, kanttorilla tai kanttorikokelaalla tai äänivaltaisella seurakunnan jäsenellä, joka on tyytymätön vaalitoimitukseen, on oikeus valittaa kirkollishallitukseen viimeistään kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona vaalitoimitus on saatettu loppuun.

Ehdotus

21 §

Vakinaiseen virkaan nimitetyllä ja päätoimisessa virkasuhteessa olevalla ylimääräisellä tai koeajaksi määrättyllä papilla, diakonilla ja kanttorilla, jonka palvelussuhde on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1994 ja jatkunut yhdenjaksoisesti 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, on oikeus kirkkokunnan keskusrahastosta maksettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perheeläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virkasuhteessa valtioon olevalla henkilöllä.

25 §

Äänioikeus seurakunnankokouksessa ja seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleissa on jokaisella äänivaltaisten luetteloon merkityllä seurakunnan jäsenellä, joka viimeistään ensimmäisenä kokous- tai vaalipäivänä täyttää 18 vuotta.

Äänioikeuttaan saa seurakunnan jäsen käyttää vain henkilökohtaisesti.

71 §

Seurakunnassa vaaliehdokkaana olevalla papilla, pappiskandidaatilla, diakonilla, kanttorilla tai kanttorikokelaalla tai äänivaltaisella seurakunnan jäsenellä, joka on tyytymätön vaalitoimitukseen, on oikeus valittaa kirkollishallitukseen 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona vaalitoimitus on saatettu loppuun.

Voimassa oleva laki

Seurakunnan jäsen saa valittaa seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleista kirkollishallitukseen 30 päivän kuluessa vaalien tuloksen julkaisemisesta.

Ehdotus

Seurakunnan jäsen saa valittaa seurakunnanvaltuuston jäsenten vaaleista kirkollishallitukseen 30 päivän kuluessa vaalien tuloksen julkaisemisesta.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta .*

*Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin
toimenpiteisiin.*
